

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2006/144

Karar Sayısı : 2009/87

Karar Günü : 18.6.2009

R.G. Tarih-Sayı :06.10.2009-27368

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN:Mersin Asliye Ticaret Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU:23.2.2006 günlü, 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu'nun 44. maddesinin ikinci fıkrasının, Anayasa'nın 2. ve 10. maddelerine aykırılığı savıyla iptali istemidir.

I- OLAY

Kredi kartı kullanımından kaynaklanan borcun ödenmemesi nedeniyle borçlu aleyhine başlatılan icra takibine itirazın iptali için açılan davada, itiraz konusu kuralın Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme iptali için başvurmuştur.

III- YASA METİNLERİ

A- İtiraz Konusu Yasa Kuralı

5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu'nun itiraz konusu fıkrayı da içeren 44. maddesi şöyledir:

'Bu Kanun'un uygulanmasıyla ilgili uyuşmazlıklarda kart hamilinin tüketici olması halinde, 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un 22 nci ve 23 üncü maddesi hükümleri uygulanır.

Kart çıkaran kuruluşlar tarafından kart hamilleri aleyhine açılacak davalarda 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun görev ve yetkiye ilişkin hükümleri uygulanır'.

B- Dayanılan Anayasa Kuralları

Başvuruda Anayasa'nın 2. ve 10. maddelerine dayanılmıştır.

IV- İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İktüzüğü'nün 8. maddesi uyarınca Tülay TUĞCU, Haşim KILIÇ, Sacit ADALI, Fulya KANTARCIOĞLU, Ahmet AKYALÇIN, Mehmet ERTEN, A. Necmi ÖZLER, Serdar ÖZGÜLDÜR, Şevket APALAK, Serruh KALELİ ve Osman Alifeyyaz PAKSÜT'ün katılımlarıyla 3.11.2006 günü yapılan ilk inceleme toplantısında dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine oybirliğiyle karar verilmiştir.

V- ESASIN İNCELENMESİ

Başvuru kararı ve ekleri, itiraz konusu Yasa kuralı, dayanan Anayasa kuralları, bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Başvuru kararında; kart çıkaran kuruluşlar tarafından açılan davalara genel mahkemelerde bakılmasına dair hükmün, seri, çabuk ve istikrarlı karar verme ilkelerini esas alan tüketici mahkemelerinin kuruluş gayesine uygun olmadığı, bu şekilde bir uygulamanın adil yargılanma hakkına ve hukuk devleti ilkesine aykırı bulunduğu, tüketici olarak kart hamilinin genel mahkemelerde davalı olarak yargılanmasının da eşitlik ilkesini ihlâl etmesi nedeniyle, Anayasa'nın 2. ve 10. maddelerine aykırılığı ileri sürülmüştür.

İtiraz konusu kuralda, kart çıkaran kuruluşlar tarafından kart hamilleri aleyhine açılacak davaların 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun görev ve yetkiye ilişkin hükümleri gereğince genel mahkemelerde görüleceği belirtilmektedir.

5464 sayılı Yasa'nın 44. maddesinin birinci fıkrasında ise, bu Yasa'nın uygulanmasıyla ilgili uyuşmazlıklarda kart hamilinin tüketici olması halinde, 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un 22. ve 23. maddelerinde uyuşmazlığın değerine göre tüketici hakem heyetleri ile tüketici mahkemelerinin yetkili oldukları öngörülmektedir. Böylece kart çıkaran kuruluşlar karşısında daha zayıf durumda olan kart hamili tüketicilerin korunması ve haklarını daha kısa sürede elde etmeleri amaçlanmaktadır. Çünkü tüketici mahkemelerinin genel nitelikli mahkemelerden farkı özel ve uzman nitelikte olmalarının yanı sıra, tüketicilerin açtıkları davalarda harçtan muaf kılınmaları, kendi ikametgâhlarında dava açabilmeleri ve davaların basit yargılama usulü ile yapılarak onların lehine kolaylıkların sağlanmasıdır.

Anayasa'nın 2. maddesinde, Türkiye Cumhuriyeti'nin bir hukuk devleti olduğu belirtilmiştir. Hukuk Devletinde hukukun üstünlüğü ve evrensel hukuk kurallarının geçerliliği tartışmasız kabul edilmesi gereken bir gerçektir. Hukuk Devleti, insan haklarına saygılı, bu hakları koruyan, adaletli bir hukuk düzeni kurup sürdürmekle kendini yükümlü sayan, bütün etkinliklerinde, işlem ve eylemlerinde hukuk kurallarına bağlı olan devlettir.

Anayasa'nın 10. maddesinde belirtilen 'yasa önünde eşitlik ilkesi' hukuksal durumları aynı olanlar için söz konusudur. Bu ilke ile eylemli değil, hukuksal eşitlik öngörülmüştür. Eşitlik ilkesinin amacı, aynı durumda bulunan kişilerin yasalar karşısında aynı işleme bağlı tutulmalarını sağlamak, ayırım yapılmasını ve ayrıcalık tanınmasını önlemektir. Bu ilkeyle, aynı durumda bulunan kimi kişi ve topluluklara ayrı kurallar uygulanarak yasa karşısında eşitliğin çiğnenmesi yasaklanmıştır. Yasa önünde eşitlik, herkesin her yönden aynı kurallara bağlı tutulacağı anlamına gelmez. Durumlarındaki özellikler, kimi kişiler ya da topluluklar için değişik kuralları ve uygulamaları gerektirebilir. Aynı hukuksal durumlar aynı, ayrı hukuksal durumlar farklı kurallara bağlı tutulursa Anayasa'da öngörülen eşitlik ilkesi zedelenmez.

Kart hamilinin tüketici olarak 5464 sayılı Yasa'nın uygulanmasıyla ilgili uyuşmazlıklarda tüketici mahkemesine dava açması ile, kart çıkaran kuruluş tarafından kart hamiline davalı sıfatıyla genel mahkemede dava açması farklı hukuksal durumları içermektedir.

Kural ile kart hamillerinin açtıkları davalar açısından tüketici sıfatıyla korunmaları amacına yönelik bir düzenleme yapılmıştır. Kart çıkaran kuruluşların açtıkları davalar ise, kredi alacağının tahsili için borçlu tüketiciler aleyhine açılan davalardır. İtiraz konusu 44. maddenin ikinci fıkrası ile birinci fıkrasındaki düzenlemeler farklı hukuksal durumda bulunan davacıların konumlarına göre yapıldığından kuralın eşitliğe aykırı olduğu sonucu çıkarılamaz.

Açıklanan nedenlerle kural Anayasa'nın 2. ve 10. maddelerine aykırı değildir. İtirazın reddi gerekir.

VI- SONUÇ

23.2.2006 günlü, 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu'nun 44. maddesinin ikinci fıkrasının Anayasa'ya aykırı olmadığına ve itirazın REDDİNE, 18.6.2009 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan	Başkanvekili	Üye
Haşim KILIÇ	Osman Alifeyyaz PAKSÜT	Sacit ADALI
Üye	Üye	Üye
Fulya KANTARCIOĞLU	Ahmet AKYALÇIN	Mehmet ERTEN
Üye	Üye	Üye
Mustafa YILDIRIM	A. Necmi ÖZLER	Serdar ÖZGÜLDÜR
Üye	Üye	
Şevket APALAK	Zehra Ayla PERKTAŞ	